

Ringel László Anyósa, Hellmann Baila

A feleségem anyja, Hellmann Baila látható a képen. A kép a csodával határos módon megmaradt az üres házban, miután a családot Auschwitzba deportálták. A feleségem egyik lánytestvére találta meg, aki elsőként tért vissza. 1920-ban készült a kép, Tiszabogdányban. A háború után az unokatestvérem bútörüzemében kezdtem dolgozni, Ungvárott. Megtanítottak kezelni a faesztergát, elsajátítottam a famegmunkálás fogásait. Kaptam egy szobát az üzemben, ott laktam, étkezni meg kijártam a városba. Az Orosz utcában működött a Vöröskereszt Szociális Gondoskodás nevű szervezetének az étkezdéje azoknak, akik koncentrációs táborból tértek vissza. Lányokkal ismerkedtem, többeknek udvaroltam is. Ott találkoztam későbbi feleségemmel, Hellmann Leával, egy fiatal, nagy fekete szemű lánnyal. Összeismerkedtünk, találkoztunk. Lea a Rahói járás Bogdán nevű településén született 1927-ben [Ilyen nevű településnek nem tudtunk a nyomára bukkanni. Minden bizonnyal Tiszabogdányról van szó, amely nagyközség volt Máramaros vm.-ben a Tiszavölgyi járásban, 1910-ben 3400 rutén, német és magyar lakossal. A község Trianont követően Csehszlovákiához került. Egyébként maga Rahó is a Tiszavölgyi járásban volt az első világháború

előtt. -- A szerk.]. Helena eredeti neve Lea volt, a zsidó neve Laja, az ukránok csináltak belőle Helenát. Bár a városban általában Helenának hívták, otthon csak Lea volt. Az apja, Hellmann Mojse földműves volt, az édesanyja, Hellmann Bajla a háztartást vezette. Tizenegyen voltak testvérek, kilencen éltek Kárpátalján a háború kitörésekor. Az egyik gyerek fiatalon meghalt valamilyen betegségben. Az egyik bátyja Angliába menekült, amikor a magyarok bejöttek Kárpátaljára, a háború idején a csehszlovák légióban harcolt [Valószínűleg a Csehszlovák Zászlóaljban harcolt. -- A szerk.], a háború után pedig visszatért Angliába. Amikor megtudta, hogy a testvérei túléltek a koncentrációs tábornak, ideutazott Kárpátaljára. A szovjet hatóságok letartóztatták, és kémkedés vádjával a GULAG-ra küldték. Ott is halt meg. Lea családját 1944 áprilisában először a gettóba vitték, majd Auschwitzba. A szülőket azonnal megölték.